

سخن سردبیر

پیشینه تاریخی هر ملتی جزئی از هویت آن ملت است و آن میراث گرانبهایی است که پاسداشت، محافظت و نگهداری از آن لازمه پویایی آن ملت است. در حقیقت نگاه به دیروز و رجعت به خویشتن و شناخت عمیق آن در تثبیت زمان حال و استعلای آینده نقش بسزایی دارد.

سیر دانش پزشکی در ایران به زمان‌های بس طولانی باز می‌گردد؛ پزشکی در دوران هخامنشیان پیشرفت قابل توجهی نمود و به واسطه هوشمندی و توجه ویژه حاکمان در آن دوره به امر بهداشت و حفظ سلامتی یکی از دوره‌های درخشان در پزشکی ایران به شمار می‌آید.

تجربیات دانش پزشکی ایرانی از دوران هخامنشی به عصر تأسیس جندی شاپور در دوران ساسانی انتقال یافت. دانشگاه جندی شاپور، کانون فروزانی برای آموزش و تجربه در علوم و فنون پزشکی شد. در دوران تمدن اسلامی نیز این دانشگاه همچنان به فعالیت خود ادامه داد؛ اگرچه با حمایت و تشویق و یا اجبار برخی سردمداران حکومت اسلامی در دوران تمدن اسلامی بسیاری از پزشکان و اساتید دانشگاه جندی شاپور در بغداد پایتخت بزرگ اسلامی گرد آمدند و خدمات شایان

توجهی انجام دادند. یکی از فعالیتهای مهم علمی و فرهنگی این دانشمندان حضور مؤثر و نقش آفرین ایشان در حرکت بزرگ ترجمه و تألیف کتاب و رساله بود که اغلب به زبان عربی نگارش یافتند. این دوران ارزشمند به عصر طلایی در تاریخ، شهرت یافته است.

به دنبال این حرکت عظیم، دانشمندان بسیاری در دوران تمدن اسلامی درخشیده‌اند، در عرصه پزشکی نیز دانشمندانی همچون ابن ربّن طبری، رازی، ابن سینا، ابوالحسن طبری، اهوازی، جرجانی، بهاءالدوله رازی نقش آفرین بوده‌اند. بسیاری از آثار ارزشمند این دانشمندان علیرغم احیای تعداد قابل توجهی از آنها همچنان، مجهول و یا مهجور مانده‌اند.

آنچه مسلم است حفظ و احیا و بازنگری در این آثار حرکت مقدسی است که خوشبختانه در سالیان اخیر آغاز گردیده و هم اینک در مراکز تحقیقاتی و دانشکده‌های طب سنتی در حال انجام است. از گام‌های مهم در این حوزه مطالعه، تحقیق و بررسی این آثار احیا شده و استخراج مطالب مهم علمی و تجربیات و دستاوردهای پزشکی نیاکان کهن ما از آنهاست.

خوشبختانه پژوهشگران، پزشکان و دستیاران رشته طب و دارو سازی سنتی و دانشجویان تاریخ علوم پزشکی با همتی مضاعف اقدام به مطالعه و بررسی و اخذ

یافته‌های مهم پزشکی از آثار کهن این مرز و بوم نموده و مقالات و پژوهش‌های ارزشمندی را در این عرصه تدوین نموده‌اند.

یکی از رسالت‌های فصلنامه تاریخ پزشکی، درج مقالاتی با محوریت تاریخ پزشکی اعم از معرفی دانشمندان و حکیمان بزرگ، آثار ارزشمند پزشکی و دارویی کهن، جریان‌های مهم پزشکی و مقالات ناشی از یافته‌های پزشکی است. امید که بتوان در این مسیر پر خیر و برکت که خدمتی هر چند کوچک برای سرزمین ایران بزرگ و دیگر بلاد اسلامی به شمار می‌آید با گام‌های استوار قدم برداریم.